

Stos Wąbrzeski

BEZPARTYJNE POLSKO-KATOLICKIE PISMO LUDOWE.

Przedpłata: W eksped. miesięcznie 1,20 zł z odnośnikiem przez pocztę 20 gr. więcej. W wypadkach nieprzewidywanych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożenia pracy, przerwania komunikacji, abonenci nie mają prawa żądać postterminowych dostawczych gazet, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada. Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 1. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204, 252. — Redaktor przyjmuje od 10-12.

*Sumiennem wykonywaniem obowiązków,
budujemy silną Ojczyznę!*

Ogłoszenia: Za ogłosz. pobiera się od wiersza mm. (7 lin.) 10 gr, za reklamy na str. 4-lin. w wiadomościach potocznych 50 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Stos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo: w poniedziałek, środę i piątek. Przy sądownym śledzeniu należności rabat upada. Dla wszelkich spraw sądowych właściwy jest Sąd w Wąbrzeźnie. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Nr. 9

Wąbrzeźno, Kowalewo, Golub czwartek 21 stycznia 1932 roku.

Rok XII

Polityka mniejszościowa bez zmian.

Minister Pieracki reasumuje poglądy rządowe.

Zreasumowanie niezmiennych poglądów rządu na sprawy mniejszościowe, a zwłaszcza ukraińskie, winno stać się abecadłem polityki rządowej dla najlepszej wiedzy zarówno polityków polskich, ukraińskich, jak i tych z zagranicy, którzy uznają za potrzebne omawiać zagadnienia współżycia polskiego. W pierwszym rządzie powinni nauczyć się tego abecadła ci z polityków polskich, którzy z karygodną lekomyślnością sugerowali na łamach podległej im prasy szkodliwe dla państwa polskiego wieści, skwapliwie podejmowane przez nieprzyjacieńskie nam czynniki. Kłamstwo ma krótkie nogi — mówi przysłowie na użytek zarówno polski, jak i ukraiński.

Od pewnego czasu ze strony prawicowej docierają alarmujące wieści na temat spraw polsko-ukraińskich. Zwyczajem swoim opozycja komentuje wręcz opacznie każdą wieść, dochodzącą z terenu trzech województw południowo-wschodnich, — a przede wszystkim używa starego swego tric'u: lamentuje nad „niebezpieczeństwami” i urojonemi „klęskami”, jakie grozi społeczeństwu polskiemu wskutek działań władz rządowych, które „sprzedają Wschodnią Małopolskę Ukraińcom”.

To też dobrze się stało, że korzystając z obrad nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych w komisji budżetowej, minister Pieracki imieniem rządu przerwał to pasmo szkodliwych plotek i sugestyj — dając w formie deklaracji ogólny zarys programowy działalności rządu w stosunku do mniejszości narodowych, a specjalnie ukraińskiej ludności.

I stwierdzamy odrazu: niema w tych wytycznych właściwie niczego, coby stanowić mogło podstawę do przypuszczeń jakoby rząd zbacał z dotychczasowej drogi lub ustanawiał normy jakiegos „nowego „kursu”.

Cechą naczelną i dominującą w deklaracji rządu jest unikanie niedomówień. „Jako zwolennik wyraźnych sytuacji — mówi minister — uważam, że w sprawach, w których zainteresowane są dwie lub więcej stron, punktem wyjścia winno być jasne sprecyzowanie zasad kierowniczych.”

Jakie są to więc „zasady kierownicze” obecnego rządu, mające stworzyć „wyraźną sytuację” zarówno w społeczeństwie polskim jak i ukraińskim, a także regulować wzajemne współżycie?

Jak najważniejszą wymienia rząd „zasadę równych praw i obowiązków”. Nazywa ją „podstawą systemu obywatelskiego myślenia i odczuwania”.

Wychodząc z tej zasady naczelniej rząd opowiada się za całą stanowczością przeciw wszelkim zakusom separatystycznym. „Ujawniona — mówi minister Pieracki — przez niektóre grupy mniejszościowe tendencja do wyciągania z faktu ich odrębności etnicznej wniosku

Żniwo walk w Mandżurji

ZERWANIE STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH

Moskwa. (Pat). Według doniesień z Szanghaju, rząd nankiński zerwie w najbliższych dniach stosunki dyplomatyczne z Japonją.

Konstytucja nowego państwa.

Moskwa. (Pat). Według doniesień korespondentów sowieckich, konstytucja nowego państwa mandżurskiego ogłoszona zostanie dnia 10 lutego. Dn. 18 stycznia w Mukdenie ma nastąpić w tej sprawie spotkanie przedstawicieli 4-ch prowincyj mandżurskich oraz delegatów japońskich dowództwa wojskowego.

Wojska japońskie atakują

Moskwa. (Pat). Prasa sowiecka donosi, że sztab japoński wysłał z Tsin-Tou oddziały kawaleryjskie, celem likwidacji partyzantów chińskich, znajdujących się na zachód od miejscowości Tsin-Si.

Według informacji, pochodzących ze źródeł japońskich, wojska posuwają się w dalszym ciągu w prow. Ze-Cha, nie napotykając nigdzie na poważniejszy opór oddziałów chińskich.

Rejony Sinn i Czanu zostały całkowicie opanowane przez wojska japońskie.

Straszne żniwo.

Genewa. (Pat). Nota japońska, skierowana do Sekretariatu Generalnego Ligi Narodów, zaznacza, że w okresie od 21 do 31 grudnia r. ub. w południowej strefie Mandżurji dokonano całego szeregu napadów zbrojnych, podczas których 616 osób zostało zabitych, wiele ranionych oraz 220 osób wziętych jako zakładnicy.

W styczniu sytuacja w Mandżurji pod względem bezpieczeństwa znacznie poprawiła się.

Powtórę: Wolno każdemu obywatelowi swobodnie myśleć, sądzić i działać, pod warunkiem, iż będzie uczył i bronił swych poglądów rozumem, nie uciekając się do gwałtu, siły i podstępów”. Po trzecie: organizacje społeczne, gospodarcze, spółdzielcze itd. mniejszości narodowych zaznają poparcia ze strony państwa, ale... „państwo, udzielając organizacjom pomocy pieniężnej, musi mieć możliwość kontroli nad właściwym zużytkowaniem pożyczonych sum”.

I też postulat ma charakter stwierdzenia żądań, których oddawna domagał się rząd od obywateli Ukraińców.

Niedopuszczalne jest bowiem zgoda, aby — jak to się często zdarzało — fundusze państwowe płynęły pod pozorem akcji spółdzielczej na cele... wyrotowe. Po czwarte: W dziedzinie spraw kulturalnych zamierzać będzie rząd do rozbudowy przedewszystkiem szkolnictwa zawodowego, by zapobiec nadprodukcji inteligencji a wciągnąć do pozytywnej pracy społecznej i zawodowej jaknajszersze warstwy”.

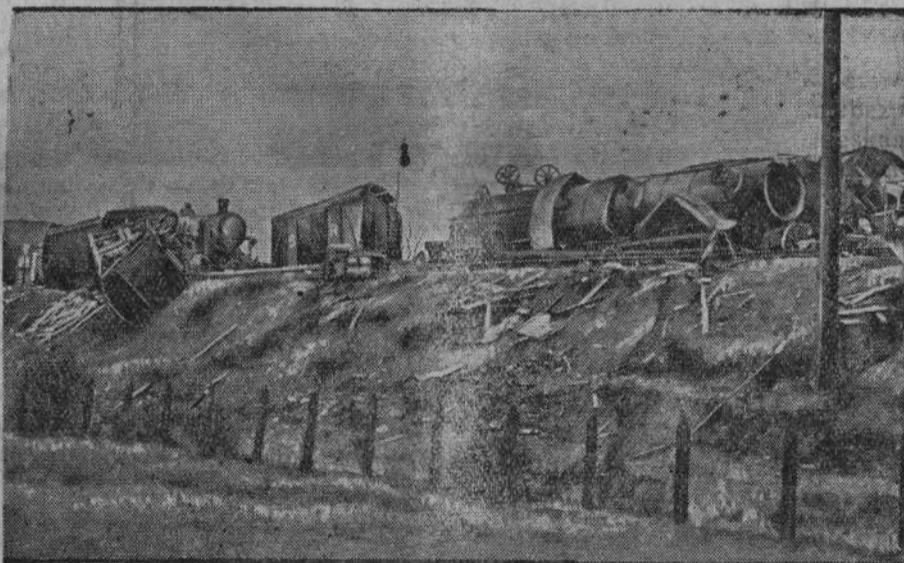
Jest to oczywiście wystąpienie wobec mniejszości narodowych z temi samymi zasadami, jakie polityka oświatowa zamierza stosować wobec wszystkich obywateli państwa. Nadprodukcja inteligencji jest jedną z przyczyn jej zubożenia, skierowanie zaś dorastającej generacji w kierunku wykształcenia zawodowego — postulatem racjonalnej polityki oświatowej wobec wszystkich obywateli państwa.

Po piąte: w dziedzinie kultury fizycznej zalegalizują władze takie organizacje sportowe, które będą zdala od celów politycznych, a które dążyć istotnie będą do podniesienia kultury fizycznej i sportowej. Na tem stanowisku rządy pomajowe stały od początku. Działalności ukraińskiej organizacji sportowej „Płasta” czy organizacji pozarządowej „Łuha” opierała się głównie na tem, że pod pozorem akcji sportowych przemycano polityczne cele, że właściwie ta sieć „Płasta” czy „Łuha” pokrywająca Małopolskę Wschodnią, stanowiła zakapturzoną organizację militarystyczną, kształcąca nie sportowców, a — bojowców.

Po szóste: w dziedzinie spraw samorządowych właśnie opracowywana ustawa stwarza nowe podwaliny współpracy, przyczem rząd wychodzi z zasady, że „wszelka nierówność wyklucza porozumienie, a tam, gdzie niema porozumienia, do głosu musi przyjść siła”.

Oto te naczelnne wskazania programowe, jakimi rządy pomajowe się kierują, a które ustami ministra Pierackiego zostały przypomniane zarówno społeczeństwu polskiemu, jak i ukraińskiemu. Pisaliśmy już na wstępie, że przypomnienie to miało na celu zdementować lansowane tu i ówdzie plotki i kłamstwa, a także by ci, którzy w społeczeństwie ukraińskim mają uszy do słyszenia i oczy do patrzenia, znali dokładnie program rządowy, który nie uległ żadnym zmianom i nie da się przesłonić żadną demagogją zarówno wewnątrz kraju jak i wobec zagranicy. M.

NIESZCZĘŚCIE KOLEJOWE.

Pod miejscowością East Junction zderzyły się dwa angielskie pociągi. Skutki zderzenia były straszne. Dwóch urzędników kolej wych poniosło śmierć na miejscu.

„Polska stoi na straży bezpieczeństwa Europy”.

Genewa. (Pat.) Naczelny redaktor „Journal de Geneve” p. Chanuisat wygłosił tu odczyt o Polsce.

Prelegent omawiał między innymi sytuację Polski w stosunku do zagadnienia rozbrojenia, podkreślając, iż

Polska, która posiada granicę długości 1500 klm. z Rosją sowiecką nie może się rozbroić.

Armja polska, zdaniem p. Chapuisat, stoi nietylko na straży bezpieczeństwa Polski, lecz również bezpieczeństwa Europy.

—:00:—

o prawach do przywilejów jest równie fałszywa, jak skłonność niektórych odłamów społeczeństwa do wyciągania z faktu owej odrębności sugestji w kierunku dzielenia obywateli państwa na dwie klasy”. I zapowiada rząd, że nie poprze zakusów separatystów ukraińskich ani tendencji dzielenia obywateli państwa na pierwszą i drugą klasę, bo — jak to deklaracja rządu uzasadnia — „racja stanu państwa nowoczesnego nie może tolerować podobnych teorii, a tem więcej nie może ich realizować”.

Jakie wnioski wysuwa rząd z tych naczelnnych wskazań? Na jakich funda-

mentach oparta ma być polityka współżycia mniejszości w Polsce?

Minister Pieracki precyzuje, że wytyczną główną musi być „dbałość o bezpieczeństwo obywateli z pozostawieniem im prawa działania, pod warunkiem, iż działanie to nie wyrządza szkody innym obywatelom...”

Czyż jest to zmiana platformy? Czyż stanowczość, z jaką rząd poskramił wszelkie ekscesy i sabotaż antypaństwowych czynników w Małopolsce Wschodniej, nie były następstwem tej właśnie maksy, którą zdefiniował na komisji budż. minister Pieracki?

